Ner 84. ROK 1839. PIĄTEK 12 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie.
Jutro Justyny Męcz.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Przemysław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27'' 8''', 265	— 0°, 1	1''', 71	Pł Zachodni słaby	Pochmurno	
11	2	7, 624	+ 2, 2	1, 70	,, średni	,,	Snieg
	10	6, 846	+ 0, 5	1, 91	Zachodni słaby	,,	Snieg

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

Wczoraj w kościele OO. Kapucynów na Piasku, odbyło się żałobne nabożeństwo za dusze trzech nieszczęśliwych młodzieńców, uczniów chirurgii: Popieleckiego, Millera i Jabczyńskiego, którzy pomarli, gwałtowną śmiercią, z zagorzenia od pieca.

Wiadomości zagraniczne.

Wiadomości z Poczty wczorajszéj.

— *Paryż 2 Kwietnia.* —

Dzienniki wszelkich stronnictw zaczynają obławą napadać nowe ministerium, w szczególności zaś xięcia Montebello, — któremu niezapomniały jeszcze sprawy Conseila w Szwajcaryi. — Najzażarciej dąsa się i rzuca *Messager*, owa główna baterya odwodowa Pana Thiers; i ministerium dzisiejsze nazywa tylko drugą edycyą zeszłego ministerstwa, — i na inne najniesmaczniejsze wysila się apostrofy. — We wszystkich tych wyroczniach widać tylko obrażone miłości własne, rozmaitych ambicyi zawiedzionych w swojém oczekiwaniu.

— *Dnia 3 Kwietnia.* —

Potwierdza się, że tym razem, otwarcie izb mową od tronu nie będzie miało miejsca. Od roku 1814, będzie to pierwszém zdarzeniem. Gadatliwość dzienników oppozycyi, znajdzie pewnie wiele do powiedzenia z tego powodu, — bo też już od niejakiego czasu niemiała czém nudzić swoich czytelników.

Najnowsze wiadomości z Hiszpanii, niepotwierdzają rozgłoszonego zwycięztwa krystynistów nad Kabrerą, — ani też pogłoski niedawno rozpuszczonéj przez dzienniki paryzkie, jakoby tenże Kabrera powstać miał przeciw Don Carlosowi, z powodu wiadomego postąpienia jenerała Maroto. — Zdaje się że to wszystko równie, jak tyle przeminionych wieści, było zmyślone. Do dziś dnia bowiem mielibyśmy już obszerne szczegóły tych tak stanowczych wypadków, zwłaszcza że nawet wiadomości z Madrytu dochodzą już do 26 marca, a nic o tém wszystkiem niewspominają. — Naturalnie dzienniki francuzkie, a za niemi i inne zagraniczne gazety, które sobie w téj mierze tyle zadają pracy, muszą jednakże na tem troche cierpieć; — lecz powinnyby przynajmniej tym się zawsze pocieszać, że jest jeszcze dosyć tak dobrodusznych czytelników, którzy im ciągle wierzą, — a czegóż więcej potrzeba?

— *Dnia* 4 *Kwietnia.* —

(Przez depeszę telegraficzną z Kolonii). (*)

»Podług wiadomości listownych z Paryża, król nieotwierał dziś osobiście izby deputowanych, lecz przeczytane tylko zostało postanowienie królewskie w téj mierze.»

— *Bruxella* 6 *Kwietnia.* —

(Podobnież przez depeszę telegraficzną z Kolonii do Berlina).

Przez postanowienie królewskie z dnia dzisiejszego, Pan Desmasieres, członek izby reprezentantów, mianowany jest ministrem skarbu.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Warszawa* 6 *Kwietnia.* —

Wiele osób pochwalając cel i gościnność zwyczaju wydawania święconego, uskarżało się nieraz na zupełne popsucie szyku godzin obiadu, zatrudnień i zabaw świątecznych. W istocie niepodobieństwem byłoby jadać przez dzień cały, zwykle o czwartéj kończą się święcone i odwiedziny winszujące, obiad sam przez się upada, a wieczór, (dość jeszcze długi w teraźniejszéj porze roku), staje się tylko odpoczynkiem trudów wielolicznych. Potrzeba było wynaleść środek zaradczy do zużytkowania tych rannych zgromadzeń; a że śniadania tańcujące udawały się nieraz, czemuż by święcone tańcujące również udawać się nie mogły! Hrabia Stanisław Grabowski którego dom gościnny tylokrotnie liczne towarzystwa zgromadzał, również i zeszłego wtorku miał grono najznakomitszych osób. Zebranie miało miejsce o 2éj, o 3éj dostojne grono przeniosło się do sali jadalnéj, gdzie pod godłem święconego dano obfite śniadanie. Za powrotem do salonów bawialnych rozpoczęto tańce; tańcujący i muzyka z zadziwieniem ujrzeli się w śród dnia jasnego, pogodne słońce oświecało zabawę zwykle blaskiem pająków i światła jarzącego ożywianą, a goście zbliżając się do okien, spoglądali na zabawy innego rodzaju, które nieco opodal przedstawiał plac Krasińskich w obrotach i okrzykach tłumnie zebranego ludu. Ubiory dam zastosowane były do okoliczności; materye jedwabne ustąpiły miejsca utworom lżejszym, kwiaty wieńczyły głowy, a suknie przypominały świeżość najpiękniejszych tualet wiosennych. Tiul bengal, muśliny gładkie, w desenie, albo pokładane materyą w lekkim kolorze, i koronki, ów największy zbytek dzisiejszego ubrania damy, stanowiły większość zupełną, harmonijując się z wdziękami twarz które przy świetle dziennem równą jak zwykle, chociaż inaczéj wydaną pięknością jaśniały. Ta zajmująca zabawa, przerwana pod wieczór wyborną kolacyą, przetrwała aż do 10, to jest do téj właśnie godziny, w któréj zwykle wieczory i bale rozpoczynanemi bywają.

W domu znakomitéj damy, przed zeszłym wielkim tygodniem, odbyła się zabawa połączona z dobroczynnością; w obec kilkadziesiąt znakomitych osób płci obojej ciągniono loteryą fantową, z któréj zebrano zł. 3,000. Ta ofiara podzieloną została w połowie dla Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci, a w połowie dla Instytutu ochrony ubogich dziatek. Tworzący tę zabawę, znaleźli podwójną przyjemność, bo i wygrali piękne pamiątki i przyłożyli się do wsparcia tyle potrzebnego wspomnionym Instytutom.

— *Londyn* 22 *Marca.* —

Z Buenos-Ayres otrzymaliśmy gazety do dnia 30 grudnia. Zawierają one długą proklamacyą pana Oribe byłego prezydenta w Montevideo, w któréj przekłada obrazę neutralności ze strony konsula i admirała francuzkiego, przez co on wygnany został z Montevideo a rząd rzeczypospolitéj zwalony. Chociaż Montevideo w sprzeczce z Buenos-Ayres zupełnie pozostało neutralnem, co sami Francuzi przyznają, wspierali oni jednak powstańcę Rivera, wojskiem i orężem. Najdziwniejszemi jednak są niektóre wyciągi z korrespondencyi konsula francuzkiego z rządem w Montevideo w których ganione jest nieprzyjazne postępowanie admirała, i zarazem wyrażono, że pomimo iż Montevideo w obecnéj sprawie było nieprzerwanie neutralnem, jednakże ze względu przyjaznych stosunków między Buenos-Ayres i Montevideo admirał francuzki połączy się bezwątpienia z przeciwnikami rzeczypospolitéj, dla zwalenia jéj rządu.

(*) Tym sposobem wiadomości z Paryża odbieramy teraz w Krakowie czasem w 7 dni, a zwyczajnie 8go dnia; — z Bruxelli zaś w 5 do 6 dni. Redakcya tak jak dotąd, zaraz nazajutrz umieszcza co ważniejsze nowości zagraniczne, — pomijając atoli zawsze te, które niemają częstokroć żadnego prawdopodobieństwa za sobą, a które zwykle zaraz nazajutrz odwoływać jest przykro, — zostawiać zaś nieodwołane, jest to urągać dobréj wierze swych czytelników. P. R.

— *Dnia* 26 *Marca.* —

Na posiedzeniu izby wyższéj w dniu wczorajszym, lord Melbourne oświadczył iż poda projekt odroczenia izb aż do końca 11 kwietnia. Następnie odczytano po raz drugi bil przeznaczający donacyę małżonce najstarszego syna xięcia; Wellington, a samemu xięciu daje upoważnienie zostawienia w dziedzictwie rodzinie swojéj podarunków kosztowności jakie otrzymał za swoje usługi wojskowe. Na dzisiejszém posiedzeniu które tylko półgodziny trwało, nie było nic nowego oprócz że lord Brouckham oświadczył, iż Auglia nie ma za sobą słuszności w sprzeczce granicznéj z Ameryką, że dla tego najlepiéj uczyniłaby zrzekając się swoich pretensyi spowodować pokój z Stanami Zjednoczonemi, tém bardziéj że wojenna sława Anglii zbyt silnie i wysoce jest ugruntowaną, żeby ktokolwiek mógł przypisać iż ustąpiła obawiając się złego wypadku wojny z Stanami Zjednoczonemi.

Na posiedzeniu wczorajszém izby niższéj, po złożeniu przysięgi przez pana Wynn Ellis nowo wybranego członka z Lejcester, zapytał Sir Robert Peel, kiedy minister spraw wewnętrznych ma zamiar podać swój wniosek w przedmiocie zarządu Irlandyi, na co lord Russel odpowiedział, iż uczyni to na pierwszém posiedzeniu izb, po świętach, to jest w dniu 11 kwietnia. Reszta posiedzenia była bez interesu, albowiem ponowiono tyle razy już powtarzane rozprawy o marynarce angielskiéj.

Sir Grey chciał dziś w izbie niższéj żądać przedłożenia karty na któréj oznaczone jest rozgraniczenie między posiadłościami angielskiemi i Stanami Zjednoczonemi podług rozsądzającego wyroku króla holenderskiego; ale nie zeszło się tyle członków żeby posiedzenie mogło się odbyć.

Hrabia Clarendon poseł angielski w Madrycie, przybył wczoraj do Londynu i dziś miał posluchanie u królowéj. Rozchodzące się ciągle wieści, jakoby hrabia przeznaczonym był zastąpić lorda Palmerston, jako ministra spraw zagranicznych, dotychczas nie była ani potwierdzoną ani zbijaną przez dzienniki ministeryalne.

W Morning Post umieszczony jest list francuzki z podpisem J. de Presigny w którym zaprzeczają najzupełniéj wieści jakoby xiąże Ludwik Napoleon posłał dwóch swoich adjutantów do Madrytu.

— *Dnia* 29 *Marca.* —

Oczekujemy tu J. C. W. W. Xięcia Następcy tronu Rossyjskiego, około połowy przyszłego miesiąca.

Członkowie związku Irlandzkiego, dali przed kilku dniami w oberży Albionu wielką ucztę dla lorda Ebrington Fortescur, dla uczczenia wyniesienia go na godność namiestnika Irlandyi. Pomiędzy licznemi gośćmi, uważano lorda Morpeth i Gosford, kanclerza izby skarbowéj, lorda Rugent i pana O'Connell.

— *Bruxella* 27 *Marca.* —

Po głosowaniu, które wczoraj miało miejsce w senacie, względem traktatu pokoju (jak to już wiemy z depeszy telegraficznéj) hrabia Andelot, zdał raport względem dwóch projektów do prawa, tyczących oddzielających się części. Pierwszy o którym dawniéj już wspomnieliśmy, tycze się naturalizacyi mieszkańców w Belgii a drugiego celem jest ułatwienie stósonków między oddzielającemi się częściami, a resztą Belgii. W tym celu, niektóre płody Luxemburga, które dotychczas wielki miały odbyt w Belgii, za małém cłem mają być wprowadzane, z Limburga zaś to dobrodziejstwo tycze się tylko zboża. Ilość jednakże tych płodów ograniczona jest stósunkowo, a to dla uniknienia szkód jakieby to mogło przemysłowi belgijskiemu przynieść. Komissya jest za przyjęciem tego projektu.

— *Dnia* 30 *Marca* —

Sankcyonowany przez Króla projekt do prawa jeszcze nie został umieszczony w *Monitorze.* Członkowie obu izb rozjechali się już po większéj części do swoich siedzib, dla tego w naszych salonach coraz jest ciszéj. Nawet dzienniki nasze mniéj lub więcéj podzielają tę ogólną stagnacyę. Wprawdzie organa demagogów nie poprzestają uważać uczynionych przez Belgią ustąpień, za kroki poprzedzające restauracyę albo połączenie z Francyą. Te przepowiednie nawet część oranżystoska prassy stara się rozszerzać dla swoich widoków; — te jednakże dzienniki które nie należą do żadnego z tych dwóch odcieni opozycyi, słusznie zwracają uwagę na wypadki, które kłamstwo zadają tym przepowiedniom. Bo od czasu jak kraj uwolniony jest od obawy nadchodzącéj wojny, czynności w fabrykach, handel i żegluga znakomicie i widocznie już się zwiększyły, i zaufanie w przyszłości, na złość wszystkim teoretykom coraz żywiéj okazuje się w praktyce.

— *Madryt 21 Marca.* —

Słychać że wszyscy ministrowie oprócz jenerała Alaix i Pita Pizarro podali swoje dymisye i ci dwaj nawet niebardzo zdają się być skłonnemi do zatrzymania swoich wydziałów. Wszelkie usiłowania zaciągnienia pożyczki za granicą miały zostać bezskutecznemi, i to naturalnie stawia ministrów w nader krytycznem położeniu ponieważ do rozpoczęcia wyprawy potrzebują pieniędzy. Podobny stan rzeczy niepodobna aby trwał długo. Do tego braku pieniędzy przyłącza się i to jeszcze, że tajne towarzystwa coraz się bardziej rozszerzają i wszelkiemi środkami stawiając rządowi przeszkody na jego drodze obudzają niespokojność i obawę. Jedno z tych towarzystw, Jovellanos, liczy między swemi członkami wielu mężów nie dawno jeszcze stojących na wysokich stopniach w kraju, których wpływ na umysły bardzo jest silny, a celem ich jest obecny porządek rzeczy obalić, a wprowadzić inny jednakże na zasadach monarchicznych oparty system. Ezpartero jest największym nieprzyjacielem tych towarzystw i celów. To wszystko zwiększa wzburzenie w Madrycie i przeszkadza rządowi zwrócić tak baczną uwagę na stan prowincyi i armii, jakby tego wymagały okoliczności.

Głównym przedmiotem rozmów jest tu obecnie ucieczka jenerała Cordowy. Wiadomo iż tenże otrzymał rozkaz udania się do Valladolid, dla zdania sprawy przed sądem, z udziału jaki miał w wypadkach w Sevilli zarazem przeznaczono mu najdokładniej drogę którą ma się udać. Zatrzymawszy się kilka dni w Badajoz, wyjechał on w d. 18 z rana konno za miasto, pod pozorem, że zdrowie jego takiej wymaga przejażdżki. Kiedy już był na równinie dość daleko od miasta, puścił się w najtęższym galopie i przybył na ziemię Portugalską. Odwiedziwszy gubernatora w Elvas, udał się następnie do Lisbony. Gubernator doniósł o tem jenerałowi kapitanowi Estremadury, który z swéj strony bezzwłocznie przesłał tę wiadomość do Madrytu: W skutku tego ministrowie postanowili zażądać od władz portugalskich wydania zbiegłego jenerała, mniemają jednak że on nie będzie czekał na koniec tych układów.

Rozmaitości.

Długość życia ryb.

Pomiędzy rybami niektóre dochodzą nadzwyczajnie późnego wieku: karpie z głowami mchem pokrytemi żyją po 150 lat a szczupaki 200. O jesiotrach, wyzach, i niektórych jeszcze morskich rybach wiadomo, że także bardzo często znajdowane bywają z głowami mchem porosłemi. W Anglii w stawach prywatnie utrzymywanych znajdują się niezmiernéj wielkości karpie. Utrzymują że w stawach otaczających pałac królewski w Fontaineblau znajdowano karpie nadzwyczajnie stare. A choćby i temu zaprzeczono, godne uwagi jednak są białe kępy czyli czuby jakie u nich na głowach bywają a powolne ich poruszenia dostatecznie dają do poznania, że te ryby są stare, i że starość tem samem jest u nich co u ludzi. Columella powiada, że za jego czasu niedaleko Pausilipum w sadzawce cesarskiéj znaleziono rybę 100 lat mającą, i Gesner mówi, że w Szwabii niedaleko Heithen w 1417 roku znaleziono rybę w któréj skrzeli był pierścionek z napisem: Jestem pierwszą rybą którą Cesarz Fryderyk II. w dniu 8 października 1203 r. w ten staw wpuścił, zkąd okazuje się, że ta ryba miała lat 216.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 11 *do dnia* 12 *Kwietnia.*

Gorczyńska K. ob., Sanguszko xiąże, z Galicyi; — Gordon ob., Brooke Ewans ob., z Drezna.

Wyjechali z Krakowa.

Sołtykowa Anastazya ob., Zakrzyński Karol, do Polski.

Doniesienia prywatne.